

Mecenatas

NORFA

**LIETUVOS
NACIONALINĖ
FILHARMONIJA**

koncertų
sezonas

Partneriai:

LRT | KLASIKA

**LIETUVOS
rytas**

lrytas.lt

MOTERIS

V A G A
KNYGŲ TINKLAS

TRINITI 3 JUREX
TALLINN RIGA VILNIUS

**Media
traffic**
TV VISUOMENĖS TRANSPORTAS

Koncertai
tavo telefone

Bilietus platina

kakava.lt

Kamerinės muzikos koncertas

Klasika C-dur

ČIURLIONIO KVARTETAS

JONAS TANKEVIČIUS (I smuikas)

DARIUS DIKŠAITIS (II smuikas)

GEDIMINAS DAČINSKAS (altas)

ELENA DAUNYTĖ (violončelė)

2025 m. balandžio 6 d., Vilnius,
Filharmonijos Mažoji salė

www.filharmonija.lt

PROGRAMA

JOSEPH HAYDN (1732–1809)

Styginių kvartetų C-dur, op. 76 Nr. 3 („Kaizerio“),
Hob. III:77 (1796–1797)

Allegro

Poco adagio. Cantabile

Minuetto. Allegro

Finale. Presto

WOLFGANG AMADEUS MOZART (1756–1791)

Styginių kvartetų C-dur, KV 465, Nr. 19
 („Disonansų“) (1785)

Adagio – Allegro

Andante cantabile

Menuetto. Trio. Allegro

Allegro

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Styginių kvartetų Nr. 9 C-dur, op. 59 Nr. 3
 („Eroica“) (1806)

*Introduzione. Andante con moto – Allegro
vivace*

Andante con moto quasi allegretto

Minuetto grazioso

Allegro molto

Atlieka ČIURLIONIO KVARTETAS

Susibūręs 1968-aisiais, **ČIURLIONIO**

KVARTETAS tebegarsėja kaip išradinigas ir techniškai pažangus kolektyvas. 1990 m. jam pirmajam iš Lietuvos menininkų buvo suteiktas aukščiausias apdovanojimas – Nacionalinė kultūros ir meno premija. 2004 m. tarptautiniame kamerinės muzikos konkurse Šveinfurte (Vokietija) ansamblis laimėjo II premiją.

Kvartetą griežė tokiose prestižinėse salėse kaip Leipcigo „Gewandhaus“, Amsterdamo „Concertgebouw“, Bonos „Beethovenhaus“, Paryžiaus Orsė muziejaus ir daugelyje kitų, koncertavo didžiuosiuose festivaliuose, tarp kurių „Prahos pavasaris“, Šlėzviško-Holšteino, „Europamusikale“, „Amadeo“ Zagrebe, „Šilko kelio“ renginiai Kinijoje, Šv. Magnuso festivalis Škotijoje. Aktyviai dalyvavo Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio renginiuose Lietuvoje, Danijoje ir Belgijoje.

2022 m. Tokijoje Lietuvos ir Japonijos draugystės 100-mečio proga kvartetą surengė koncertą, kuriame dalyvavo tuometė premjerė Ingrida Šimonytė, Japonijos politikai, verslo, akademinio ir kultūros pasaulio atstovai. Taip pat įgyvendino Nacionalinės filharmonijos projektą „Litvakų muzikos keliais“ – atliko koncertų ciklą Lietuvos miestų bei miestelių sinagogose, išleido tam

skirtą vinilinę plokštelę, Belgijoje su Kurtu Van Eeghemu pristatė Čiurlionio kūrybos fenomeną.

Garsinti Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vardą pasaulyje – viena svarbiausių kvarteto misijų. Antai per visus 2011 metus, skirtus Čiurlionio mirties 100-osioms metinėms, kvartetą pagrojo 100 koncertų įvairiose Lietuvos ir užsienio scenose, o turą baigė UNESCO salėje Paryžiuje; 2025-uosius paskelbus Čiurlionio metais, gėnijaus gimimo 150-ųjų metinių proga kvartetą jo muziką intensyviai skleidžia visame pasaulyje – nuo Skandinavijos šalių iki Taivano ir Japonijos.

Nemažai kūrinių Čiurlionio kvartetą yra įrašęs Lietuvos ir užsienio radijo bei garso įrašų studijose, taip pat į vinilines ir kompaktines plokšteles. Minėtini įrašai su žymiu pianistu Levu Natochenny, Kooso de Muinko kūrinių kompaktinė plokštelė (įrašyta Olandijoje), autorinė kvarteto plokštelė VCD formatu, vinilinė plokštelė „Šviesiam atminimui“ ir kt.

Svarbi Čiurlionio kvarteto repertuaro dalis – klasicizmo epochos muzika, kai ir susiformavo styginių kvarteto žanras toks, kokį žinome iki šių dienų, taip pat sustiprėjo kūrinių tonacijos svarba. Klasikų išstobulinta sonatos forma tapo bene svarbiausia struktūrine priemone, pateikiančia muzikos plėtotės taisyklę.

Tonacija – tarsi muzikos kūrinių (arba jo dalies) namai, – sako talentingas dabarties multiinstrumentininkas ir dainininkas Jacobas Collier, – „visi mėgsta grįžti namo, todėl tonaciniai muzikos namai yra kažkas, kas traukia muziką į juos. Kitaip tariant, tonacinis centras yra tarsi gravitacinis centras, susijęs su įtampa, kad viskas tam tikru būdu ten sukristų.“ Tonaciją C-dur galime laikyti vienu svarbiausių tokių centrų, kaip visos tonacijų sistemos atskaitos tašką.

Styginių kvarteto žanro tėvu laikomas **Josephas Haydnas** šį žanrą tobulino visą gyvenimą (manoma, yra sukūręs daugiau nei 80 kvartetų), įtvirtino visų keturių griežiančių muzikų partijų lygiareikšmiškumą. Paskutinis jo šešių kvartetų opusas (op. 76) laikomas ryškiausiu šio žanro pavyzdžiu iki Beethoveno iškilusių kvartetų. Haydno kvartetuose, sukurtuose po kelionių į Londoną 1790-ųjų pabaigoje, pastebimas dar ryškesnis jo braižo gyvybingumas, minties ir jausmų gilumas, apimantis visus esminius muzikos aspektus: melodiją, faktūrą, polifoniją, harmoniją, ritmą, dinamiką ir išraiškingą pasakojimą. **Styginių kvartetų, op. 76, Nr. 3 C-dur** yra žinomiausias dėl savo lėtosios dalies,

kurios tema (tarsi himnas) ir penkios jos variacijos grįstos paties Haydno giesme „Gott erhalte Franz den Kaiser“ („Dieve, saugok imperatorių Francą“). Finalas prasiveržia styginių balsų kontrapunkto pynėmis ir trykštančiu šviesiu gyvybingumu, tapusiu Vienos klasikų „vizitine kortele“. Kvarteto pabaiga tematiškai veda atgal į pradžią, tarsi kūrinio forma būtų panaši į kilpą.

Sekdamas autoritetingojo Haydno pavyzdžiu, **Wolfgangas Amadeus Mozartas** taip pat kūrė styginių kvartetus, įnešdamas savito žavesio ir naujovių. Iš Zalcburgo atvykęs į Vieną, jis pradėjo kurti taip pat šešių kvartetų rinkinį (klasifikuojamą kaip KV 465), kurį baigė 1785 m. sausį. Kvartetus dedikavo Haydnui, rašydamas: „Štai čia, garsusis žmogau ir brangiausias drauge, mano šeši vaikai. Jie, be abejo, yra ilgo ir sunkaus darbo vaisius, tačiau kai kurie draugai paskatino mane manyti, kad šis darbas bus bent kiek atlygintas, ir tai mane paguodė, kad šie vaikai vieną dieną suteiks man paguodos. Jūs pats, brangiausias drauge, leidote suprasti, kad per paskutinę viešnągę šioje sostinėje jiems pritarėte.“ Šeštasis rinkinio **kvartetas C-dur** buvo pramintas „Disonansiniu“, nes jo įžanga *Adagio* yra žaviai chromatinė, galiausiai išsiveržianti į dramatišką *Allegro* C-dur (gali būti, kad tai turėjo įtakos Haydnui, kai jis savo oratorijos „Pasaulio sukūrimas“, taip pat parašytos spindinčioje C-dur tonacijoje, pradžioje perteikė garsųjį chaoso vaizdinį). Vidurinėse Mozarto kvarteto dalyse elegantišką ir išties iškalbingai dainuojantį *Andante cantabile* keičia kontrastingas neįprastai stambus Menuetas, o finale kunkuliuoja mocartiškai šmaikštus virtuozinis šėlsmas.

Ludwigas van Beethovenas sukeldavo revoliuciją kiekviename muzikos žanre, prie kurio prisiliesdavo. Viduriniam jo kūrybos periodui būdingi drąsūs, novatoriški didelio masto kūriniai, tokie kaip opera „Fidelijus“, fortepijoninės sonatos „Waldstein“ ir „Appassionata“ bei Trečioji „Herojinė“ simfonija. 1805–1806 m. kompozitorius atsiliepė į grafo Razumovskio užsakymą ir, nepaisydamas jau pasireiškiančio klausos silpnėjimo, nukreipė gyvybines jėgas į kamerinės muzikos žanrą, sukurdamas bene iškiliausią epinį trijų styginių kvartetų rinkinį, op. 59. **Styginių kvartetas Nr. 3 C-dur** dėl savo triumfuojančio finalo dar vadinamas „Herojiniu“. Tai vienas įspūdingiausių Beethoveno kamerinio žanro kūrinių. Kaip ir Mozarto „Disonansų“ kvartetas C-dur, kuriuo Beethovenas labai žavėjosi, šis prasideda mąslią įžanga, po jos lėtai įsibėgėja nedrąsus plėtojimas, kuris galiausiai prasiveržia liepsnojančiu C-dur. Kvartete žvilga kelių natų motyvai, „paprastos“ gamų ir *arpeggio* akordų linijos, kurios skleidžiasi ir driekiasi per visus

keturis instrumentus, tapdamos elegantiškomis, melodingomis šviesos juostomis.

Tyrinėtojai teigia, kad tris atskirus „Razumovskio“ kvartetus, op. 59, Beethovenas suvokė kaip vientisą visumą. Manoma, kad šie trys kvartetai gali būti tarsi milžiniškas trijų dalių kūrinys su plačia ir sudėtinga pirmąja dalimi F-dur, įtempta kontrastinga dalimi e-moll ir ryškiu, didingu finalu C-dur.

Redaktorė *Laimutė Ligeikaitė*,
kalbos redaktorė *Rita Markulienė*

Informuojame, kad organizatorius filmuoja ir fotografuoja renginį archyvavimo ir transliavimo tikslu.

Skaitmeninė Filharmonija –
daugiau kaip 170 aukščiausios kokybės koncertų
visur ir visada:

nationalphilharmonic.tv

**Kviečiame į kitus koncertus
Filharmonijos Didžiojoje salėje!**

Balandžio 9 d., trečiadienį, 19 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Disputas su Schubertu“

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS

(meno vadovas ir dirigentas Sergej Krylov)

Solistas MINDAUGAS BAČKUS (violončelė)

Dirigentas VYKINTAS BALTAKAS

Programa:

FRANZ SCHUBERT – Simfonija Nr. 5 B-dur, D. 485

DIETER SCHNEBEL – „Schubert-Phantasie“ (versija styginių orkestrui)

WOLFGANG RIHM – „Erscheinung. Skizze über

Schubert“; „Nature Morte – Still Alive“ styginiams

VYKINTAS BALTAKAS – „Spicules II“ violončelei ir

styginių orkestrui; „Eine kleine Nachtmusik“ violončelei solo (premjera)

Balandžio 13 d., sekmadienį, 16 val.

Orkestro muzikos koncertas

„Tešiant Mikalojų Konstantiną Čiurlionį...“

M. K. Čiurlionio 150-asis jubiliejus

LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO AKADEMIJOS

SIMFONINIS ORKESTRAS

Meno vadovas ir dirigentas MARTYNAS STAŠKUS

Solistės: AINĖ KAZIUKONYTĖ (fleita), KAMILĖ

KAUČIKAITĖ (fortepijonas), MONIKA SAPIEGAITĖ

(smuikas) VAIVA SODAITYTĖ (violončelė)

Programa:

CARL REINECKE – Koncertas fleitai ir orkestrui D-dur,
op. 283, I dalis

MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS –

Noktiurnas Nr. 2 cis-moll, op. 6 (smuikui ir simfoniniam
orkestrui aranžavo Jievaras Jasinskis); Noktiurnas

Nr. 1 fis-moll, op. 4 (violončelei ir simfoniniam orkestrui
aranžavo Jievaras Jasinskis); Simfoninė poema „Jūra“

LUKAS BUTKUS – Koncertas fortepijonui ir simfoniniam
orkestrui „Zodiakas“ (premjera)

Gegužės 7 d., trečiadienį, 19 val.

Kamerinės muzikos koncertas

**„Fortepijono meno paslaptys su Ignu Maknicku ir
Čiurlionio kvartetu“**

IGNAS MAKNICKAS (fortepijonas)

ČIURLIONIO KVARTETAS

Programa:

FRYDERYK CHOPIN – Valsai: op. 34 Nr. 2; op. 64 Nr. 2;
op. 69 Nr. 1, Nr. 2; Polonezas-fantazija, op. 61

JULIUS RÖNTGEN – Fortepijoninis kvintetas Nr. 2
a-moll, op. 100

ERNÖ DOHNÁNYI – Fortepijoninis kvintetas Nr. 2
es-moll, op. 26